

Басқа тілде оқытатын мектепке дейінгі ұйымдарда казак тілін үйрету үшін «Тілде бойлау» бағдарламасы бойынша ересек және мектепалды топтарға арналған айналым жоспар 2025-2026 оқу жылы

«Бекітемін»
 Балалар бақшасы
 ментерушісі:
 А.С. Дайына

Мерзімі	Такырыптық бағыт	Мақсаты	Әрекеттер	Күтілетін нәтиже
Қыркүйек	Балабақша, достар, отбасы	Балаларды казак тілінде амандасуға, коштасуға дағдыландыру. Отбасы мүшелерінің атауларын таныстыру, оларды дұрыс айтуға үйрету. Қарапайым нұсқауларды түсінуге және орындауға баулу. Топтағы балалар арасында достық қарым-қатынас қалыптастыру.	«Сәлеметсіз бе!» – амандасу ойыны. «Сау бол!» – коштасу ойыны. Туыстық қатынас сөздерімен таныстыру («әке, ана, ата, апа, әже, аға, апа, іні») «Допты бер!» кимылды ойыны. «Бұл кім?» суреттер арқылы сұрақ-жауап (ана, әке, аға...) «Менің отбасым» сурет салу, әңгімелеу. Қарапайым тақпақ жаттау («Атам, әжем жанымда...»).	Қазак тілінде амандасалды, коштасалды. Отбасы мүшелерін казакша атай алалды. Сұраққа қысқа жауап береді («Бұл – ана», «Бұл – әке») Қарапайым тақпақты жаттап айтады. Топтағы балалармен казак тілінде «Сәлем!» деп амандасалды, «Рақмет!» айта біледі. Балалар казак тіліндегі нұсқауларды тыңдап, орындауға дағдыланады.

<p>Қазан</p>	<p>Жемістер мен көкөністер.</p>	<p>Балалардың күнделікті тұтынатын жеміс-көкөніс атауларын казак тілінде айтуға үйрету. Түрлі түстерді (кызыл, жасыл, сары) жемістер арқылы менгерту. «Қанша?» сұрағына жауап беруді дамыту. Балалардың сөздік қорын байыту, байланыстырып сөйлеуге баулу.</p>	<p>«Қайда алма?» дидактикалық ойыны (себетке салып табу). Санамақтар («Бір алма, екі алмұрт...») жаттау. Жемістерді сипаттау (түсі, дәмі, көлемі). «Себетке сал!» ойыны (жеміс пен көкөністі ажырату). «Дәмін тап!» ойыны (жабық көзбен жеміс дәмін тату, атын айту). Жемістер мен көкөністерді түстеріне қарай топтастыру (кызыл – қызанак, жасыл – қияр, сары – банан). Өлең жаттау: «Алма кызыл, алма тәтті». Сурет салу: «Менің сүйікті жемісім». Қимылды ойын: «Жемістерді жина» (қимылмен орындау).</p>	<p>Жеміс-көкөністердің атауларын біледі және казакша айтады. Жемістердің түсін, дәмін сипаттай алады. «Қанша?» сұрағына жауап береді («Үш алма», «Бес қияр») Жеміс-көкөністі ажыратады, топтастырады. Жаттаған өлең-тақпақты айтады. Қазак тілінде қарапайым сөйлем құрастырады («Алма кызыл», «Қияр жасыл»).</p>
<p>Қараша</p>	<p>Жануарлар әлемі, төрт түлік.</p>	<p>Үй жануарлары мен төрт түлік малдың атауларын казак тілінде менгерту. Жануарлардың төлдері мен шығаратын</p>	<p>«Қой – так» қимылды ойыны. «Төрт түлік» дидактикалық ойыны (суреттен тану, атын айту). Үй жануарлары туралы тақпақтар мен санамақтар жаттау. «Ә, ө, ү» дыбыстарымен сөз айту</p>	<p>Балалар үй жануарлары мен төрт түліктің атауларын казакша атайды. Жануарлардың төлдерін (қой – козы, сиыр – бұзау, жылқы – құлын, түйе –</p>

		<p>дыбыстарын айтуға үйрету.</p> <p>Балалардың сөздік қорын кеңейту, дыбыстарды дұрыс айтуға жаттықтыру.</p> <p>Табиғатқа, жануарларға қамқорлық сезімін қалыптастыру.</p>	<p>жаттығулары (өгіз, өрік, өрт, әже, әке, үкі, үзіліс).</p> <p>«Бұл қай жануар?» суреттер бойынша сұрақ-жауап.</p> <p>«Жануар қалай дыбыстайды?» ойыны (ит – үреді, қой – маньрайды).</p> <p>Сурет салу: «Менің сүйікті жануарым».</p> <p>Ұлттық ойын: «Асық ойыны» (жануардың төлдерін ағай отырыш).</p>	<p>бота) ағай алады.</p> <p>«Ә, ө, ұ» дыбыстарын дұрыс айтады.</p> <p>Жануарларды сипаттайды (үлкен-кіші, түстерін ағайды).</p> <p>Қазақ тіліндегі қарапайым тақпақтарды, санамақтарды жатқа айтады.</p> <p>Жануарларға қамқорлықпен қарау қажеттілігін түсінеді.</p>
Желтоқсан	Қыс мезгілі.	<p>Балаларды қыс мезгілінің ерекшеліктерімен таныстыру.</p> <p>Қар, мұз, аяз, боран сияқты табиғат құбылыстарының атауларын қазақ тілінде меңгерту.</p> <p>Қысқы ойындар мен қимылдар арқылы сөздік қорды байыту.</p> <p>Өлең-тақпақтар арқылы балалардың</p>	<p>«Аққала» тақпағын жаттау, аққала мүсіндеу.</p> <p>«Қар, мұз, суық» сөздерін қолдану (суретпен және қимылмен).</p> <p>Қимылды ойын: «Қар лақтыру» (мақтадан жасалған қарды пайдалану).</p> <p>«Қар жауды» әнін тындап, қарапайым қимылдармен орындау.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қайда қар?» (суретпен қысқы көріністі табу).</p> <p>«Қыс мезгілі» суреттерін қарап әңгімелеу.</p>	<p>Балалар қыс мезгілін қазақ тілінде ағай алады.</p> <p>«Қар, мұз, суық, аяз» сөздерін дұрыс қолданады.</p> <p>Қыс мезгілі туралы қысқа сөйлемдер құрастырады («Қар жауды», «Суық күн»).</p> <p>Қысқы ойындарға белсенді қатысады.</p> <p>Жаттаған өлең-тақпақты мәнерлеп айтады.</p> <p>Қысқы киімдерді атап, олардың қызметін түсінеді.</p>

		есте сақтауын, тілдік дағдыларын дамыту.	Шығармашылық жұмыс: Қар суретін салу, аппликация жасау. «Суық – жылы» ойыны (қысқы киімдерді көрсету: тон, етік, колғап). «Қысқы орман» шағын драмалық қойылым (қоян, аю, тиін рөлдері).	
Қантар	Киімдер, тұрмыстық заттар.	Балаларды қысқы және күнделікті тұрмыста қолданылатын киім-кешек атауларымен қазақ тілінде таныстыру. Киімдердің қызметін (суықтан қорғау, әдемілік үшін) түсіндіру. «Бұл не?», «Не киеміз?» сұрақтарына қазақ тілінде жауап беруді дамыту. Сөздік қорын байыттып, қарапайым әңгіме құрастыруға үйрету.	«Киінейік» ойыны (балаларды қыстық киімдермен таныстыру: тон, етік, колғап, малакай). «Тон, етік» сөздерін айту және қайталау. Дидактикалық ойын: «Артық киімді тап» (қыстық және жаздық киімдерді ажырату). Шығармашылық жұмыс: қағаздан колғап пен шұлық қиып жапсыру. «Қысқы киімдер» суретін қарап әңгімелеу. Рөлдік ойын: «Дүкенде» (балалар сатушы мен сатып алушы болып, киім атауларын қолданады). Қысқа әңгіме құрастыру: «Не киеміз?» (Қыс – тон, етік; Жаз – көйлек, сандал). «Жылы киінейік» тақпағын жаттау.	Балалар киімдердің атауларын қазақша айтады (тон, етік, колғап, малакай). Киімдерді маусымына қарай ажыратады (қыстық – жаздық). «Не киеміз?» сұрағына қысқа сөйлемдермен жауап береді. Қарапайым тақпақты жаттайды. Рөлдік ойында қазақ тілінде қарапайым диалог құрастырады. Тұрмыстық заттар туралы сөздік қорын кеңейтеді (кесе, қасық, кітап, орындық).

			<p>Қимылды ойын: «Киімдерім қайда?» (балалар киім суреттерін тауып, ағайды).</p>	
<p>Ақпан</p>	<p>Көктемге дайындық. Табиғат құбылыстары.</p>	<p>Балаларды табиғат құбылыстарының атауларымен қазақ тілінде таныстыру (жанбыр, күн, бұлт, жел, жылту). Жыл мезгілдері мен олардың ерекшеліктерін ажыратуға үйрету. «Не өзгерді?» сұрағына қазақ тілінде жауап беруді дамыту. Табиғатты сүюге, құбылыстарды байқай білуге тәрбиелеу.</p>	<p>«Көктем келді» өлеңін жаттау, қимылмен орындау. «Жанбыр жауды» ойыны (балалар қолдарын соғып жанбыр дыбысын салады). Сөздік қорды толықтыру: жапырақ, гүл, бәйшешек, көктем, күн, жылту. Дидактикалық ойын: «Қай мезгіл?» (суреттерден көктемді табу). Сурет салу: «Жанбырдан кейінгі кемпіркосақ». Қимылды ойын: «Күн шықты – бұлт басты». Әңгімелесу: «Қыстан көктемге» (не өзгерді?). «Бәйшешек шықты» тақпағын үйрету. Рөлдік ойын: «Табиғат зерттеушілері» (балалар өсімдіктер мен құбылыстарды сипаттайды).</p>	<p>Балалар көктем құбылыстарын қазақ тілінде атайды (жанбыр, күн, гүл, жапырақ). «Көктем келді» өлеңін мәнрлеп айтады. Сұраққа жауап береді: «Қай мезгіл келді?», «Не өзгерді?» Қарапайым сөйлемдер құрайды («Күн жылпанды»), «Гүл шықты»).</p> <p>Табиғатқа қызығушылық танытады, сурет арқылы сипаттайды. Қазақ тіліндегі ойындарға белсенді қатысады.</p>

Наурыз	Ұлттық ойындар, салт-дәстүрлер.	Балаларды қазақ халқының ұлттық ойындарымен, дәстүрлерімен таныстыру. Ұлттық тағамдар мен мерекелік дәстүрлер туралы түсінік беру. Қазақ тіліндегі қарапайым сөздер мен сөйлемдерді қолдануға баулу. Достыққа, сыйластыққа, отансүйгіштікке тәрбиелеу.	«Асық ойыны» (балалар асық атауларын үйреніп, ойнайды). «Арқан тарту» кимылды ойыны. «Алтыбақан» ойыны (суретпен таныстыру немесе аланда ұйымдастыру). «Наурыз көже» туралы шағын әңгіме, ұлттық тағам атауларымен таныстыру (бауырсақ, қымыз, құрт).	Балалар ұлттық ойындардың атауларын біледі, ойнайды. «Наурыз көже», «Бауырсақ» сияқты ұлттық тағам атауларын қазақша айтады. Ұлттық би элементтерін орындайды. Қазақ тілінде қысқа сөйлемдер құрастырады («Мен асық ойнаймын»), «Бауырсақ тәтті»).
			«Наурыз би элементтерін үйрету («Қара жорға» кимылдары). «Төрт түлік» туралы тақпақ жаттау. Драмалық қойылым: «Наурыз мерекесі» (балалар рөлге бөлініп ойнайды). Шығармашылық жұмыс: «Наурыз дастарханы» сурет салу, жапсыру. Әңгімелесу: «Менің отбасымадағы Наурыз мерекесі».	«Наурыз» тақырыбындағы өлең-тақпақты жаттайды. Қазақ халқының мәдениеті мен дәстүріне қызығушылық танытады.
Сәуір	Көлік, мамандықтар.	Балаларды көлік түрлерімен (жер, әуе, су көліктері) таныстыру. Негізгі мамандық атауларын қазақ тілінде	«Дәрігер – аспаз» рөлдік ойыны (балалар мамандықтардың қызметін ойнайды). «Автобус, пойыз» сөздерін қолдану (қимылды ойын: «Көлікке мінейік»).	Балалар көлік атауларын қазақ тілінде айтады (автобус, пойыз, ұшақ, кеме). Мамандықтарды ажыратады, қазақша айтады

		айтуға үйрету. Рөлдік ойындар арқылы мамандардың еңбегін бағалауға тәрбиелеу. Балалардың сөздік қорын кеңейту және байланыстырып сөйлеу дағдысын дамыту.	Мамандықтар туралы тақпақ жаттау («Дәрігер ауруды емдейді...»); «Бұл қандай көлік?» суреттер арқылы таныстыру (автобус, ұшпақ, кеме, велосипед). Дидактикалық ойын: «Кім не істейді?» (дәрігер – емдейді, аспаз – тамақ пісіреді). Шығармашылық жұмыс: «Менің арман мамандығым» сурет салу. «Бағдаршам» ойыны (көлік қозғалысына байланысты). Әңгімелесу: «Менің әкемнің (анамның) мамандығы». Ұлттық мамандықтармен таныстыру (күсбегі, зергер, малшы).	(дәрігер, аспаз, мұғалім, жүргізуші). Қарапайым тақпақты жаттап айтады. «Кім не істейді?» сұрағына жауап береді. Қазақ тілінде қысқа сөйлемдер құрайды («Автобус келеді», «Дәрігер емдейді»); Еңбекке құрметпен қарауға тәрбиеленеді.
Мамыр	Отан, туған жер.	Балаларды Қазақстан, Астана қаласы туралы негізгі ұғымдармен таныстыру. Мемлекеттік рәміздерді (Ту, Елтанба, Әнұран) білуге және құрметтеуге тәрбиелеу. Туған жер, табиғат	«Ту, Елтанба, Әнұран» таныстыру, суреттерін көрсету, мән-мағынасын түсіндіру. «Астана – әсем қала» тақпағын жаттау. Қазақстан табиғаты жайлы сурет бойынша әңгімелеу (тау, өзен, дала, орман). Дидактикалық ойын: «Менің елім	Балалар Қазақстан мемлекеті туралы түсінік алады. Мемлекеттік рәміздерді таниды және атай алады. «Астана» туралы тақпақты жаттап айтады. Қазақстан табиғаты туралы қарапайым сөйлемдер

		<p>Туралы сөздерді менгерту. Патриоттық сезімді қалыптастыру, отансүйгіштікке баулу.</p>	<p>– Қазақстан» (карточкалар арқылы). Әңгімелесу: «Менін ауылым/қалам» (балалардың туған жеріне байланысты). Шығармашылық жұмыс: «Менін Қазақстаным» сурет салу, жапсыру. Кимылды ойын: «Желбіре, көк байрағым» (кимыл арқылы Тулы бейнелеу). Халық әнін тыңдау: «Әрқашан күн сенбесін». Драмалық шағын қойылым: «Отан – отбасынан басталады».</p>	<p>құрайды («Тау биік», «Өзен әлемі»)). «Менін Отаным – Қазақстан» деп айта біледі. Өз туған жеріне мақтаншып сезімі оянады.</p>
--	--	--	--	--